JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
F. G. JACOBS
25 päivänä syyskuuta 2001 [1]

1. Simon on hakenut muutosta Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 10.5.2000 antamaan tuomioon, jolla hylättiin hänen kanteensa, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaadittiin kumoamaan komission päätös hylätä hänen vaatimuksensa hänen hallinnollisen asemansa vahvistamisesta ja hänen vertauskuvallinen yhden euron suuruinen, henkistä kärsimystä koskeva vahingonkorvausvaatimuksensa. [2]

2. Simon haluaa pääasiallisesti, että hänen asemansa työntekijänä toukokuun 1966 ja lokakuun 1995 välisenä aikana määritellään takautuvasti uudelleen. Tämän ajanjakson kuluessa (lukuun ottamatta kahta lyhyttä ajanjaksoa vuonna 1993 ja 1994) hän työskenteli virallisesti useiden sellaisten itsenäisten järjestöjen palveluksessa, joiden kanssa komissio (alun perin sen edeltäjä, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön korkea viranomainen) oli tehnyt perättäisiä sopimuksia sellaisten tutkimusten tuloksien yhteensovittamisesta ja niiden jakamisesta asianomaisille kansallisille teollisuuksille, joita eri alan asiantuntijat olivat laatineet komission EHTY:n perustamissopimuksen 55 artiklan (EHTY 55 artikla) nojalla täytäntöönpanemien hiili- ja terästeollisuuden viisivuotisten ergonomian tutkimusohjelmien yhteydessä. Simon väittää, että hän työskenteli todellisuudessa komission palveluksessa ja että hänen olisi pitänyt katsoa olleen asianomaisena ajanjaksona yhteisöjen väliaikainen toimihenkilö.

Valituksenalaisen tuomion tausta

3. EHTY 55 artiklan mukaan komission on edistettävä teknistä ja taloudellista tutkimusta, joka liittyy hiilen ja teräksen tuotantoon ja kulutuksen kehitykseen sekä työturvallisuuteen hiili- ja terästeollisuudessa, ja tätä varten järjestettävä tarvittavat yhteydet jo perustettujen tutkimuslaitosten välille.

4. Vuoteen 1995 saakka komissio teki tämän artiklan mukaisen hiili- ja terästeollisuuksille tarkoitetun viisivuotisen ergonomiaa koskevan tutkimusohjelmansa osana perättäisiä sopimuksia erilaisten itsenäisten järjestöjen kanssa kyseisen ohjelman perusteella laadittujen tutkimusten tulosten yhteensovittamisesta ja niiden jakamisesta asianomaisille kansallisille teollisuuksille.

1 — Alkuperäinen kieli: englanti.

2 — Asia T-177/97, Simon v. Euroopan yhteisöjen komissio, tuomio 10.5.2000 (Kok. H. 2000, s. I-A-75 ja s. II-319).

5. Komissio teki näiden järjestöjen, joihin asianosaiset ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tuomiossaan viittaavat nimellä "valvontaelimet" (organismes de tutelle), kanssa sopimuksen siitä, että ne antavat komission käyttöön tiettynä ajankohtana tutkittavana olevan erityisalan konsultointiasiantuntijoita ja hankkivat työntekijät Bureau de l'action communautaire ergonomique -nimiseen kattojärjestöön (jäljempänä Bureau), joka antoi ilmeisesti päivittäistä logistista tukea eri tutkimusohjelmille.

6. Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että Simon, joka oli ollut yhteisöjen palkkaluokan C virkamies 1957—1960, työskenteli 1966—1993 Luxemburgissa useiden sellaisten yritysten palveluksessa, joiden kanssa komissio oli tehnyt edellä mainitun sopimuksen. Valituksenalaisen tuomion mukaan Simon työskenteli 1966—1980 Société des sciences médicalesin, Ligue luxembourgeoise contre la tuberculosen, Société d'ergonomie de langue française sekä Gesellschaft für Arbeitswissenschaftin palveluksessa. Vuodesta 1980 lukien Simonin työnantajana oli ollut Gesellschaft für Sicherheitswissenschaft -niminen valvontaelin (jäljempänä GFS). Simon oli ollut 1.3.1993—14.1.1994 ja tämän jälkeen 1.7.1994—30.11.1994 suoraan komission palveluksessa sellaisten määräaikaisten työsopimusten perusteella, joihin sovellettiin Luxemburgin lakia. Komission ja GFS:n välillä ajanjaksoksi 1.12.1994—31.8.1995 solmitun uuden sopimuksen perusteella GFS otti vastatakseen kuudennen ergonomiaohjelman yhteydessä laadittujen tutkimusten tulosten yhteensovittamisesta ja niiden jakamisesta. GFS otti Simonin jälleen palvelukseensa komission ja GFS:n välisen sopimuksen voimassaoloajaksi. Kyseistä sopimusta ja Simonin sopimusta jatkettiin 25.10.1995 saakka. Komissio ei uusinut tämän jälkeen GFS:n kanssa tekemäänsä sopimusta, ja Simonin sopimus päättyi kyseisenä päivänä.

7. Simon nosti 16.1.1996 Luxemburgin työoikeudessa kanteen GFS:ää ja sen johtajaa vastaan laittomasta irtisanomisesta. Simon esitti 28.6.1996 päivätyllä kirjeellä komissiolle henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan mukaisesti vaatimuksen siitä, että hänen olisi katsottava työskennelleen vuodesta 1966 lukien yhteisöjen väliaikaisena toimihenkilönä. Vaatimuksensa tueksi Simon väitti, että hänen ja valvontaelinten välillä tehtyjen sopimusten ainoana tarkoituksena oli kiertää Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot. Simon vaati myös yhden euron suuruista vahingonkorvausta sen perusteella, että komissio oli loukannut huolenpitovelvoitetta, joka sillä oli häntä kohtaan.

8. Niitä palvelussuhteen ehtoja, joihin Simon vetoaa, sovelletaan kaikkiin yhteisöjen palveluksessa oleviin työsuhteisiin toimihenkilöihin, olivatpa ne väliaikaisia toimihenkilöitä, ylimääräisiä toimihenkilöitä, paikallisia toimihenkilöitä tai erityisneuvonantajia.[3] Näihin toimihenkilöihin

3 — 1 artikla.

sovelletaan vastaavasti henkilöstösääntöjen 90 artiklan säännöksiä. [4]

9. Henkilöstösääntöjen 90 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jokainen, johon näitä henkilöstösääntöjä sovelletaan, voi vaatia nimittävää viranomaista tekemään häntä koskevan päätöksen. Nimittävä viranomainen antaa perustellun päätöksensä tiedoksi asianomaiselle neljän kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämispäivästä. Jos vaatimukseen ei ole vastattu tämän määräajan kuluessa, asian katsotaan tulleen hylätyksi implisiittisellä päätöksellä, josta voi valittaa 2 kohdan mukaisesti.

2. Jokainen, johon näitä henkilöstösääntöjä sovelletaan, voi valittaa nimittävälle viranomaiselle hänelle vastaisesta toimenpiteestä sekä siinä tapauksessa, että nimittävä viranomainen on tehnyt päätöksen, että siinä tapauksessa, että nimittävä viranomainen on jättänyt henkilöstösäännöissä edellytetyn toimenpiteen toteuttamatta. Valitus on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa — —."

10. Tämä määräaika alkaa kulua toimenpiteen julkaisupäivästä, jos on kyse yleisluonteisesta toimenpiteestä, tai päivästä, jolloin päätös on annettu tiedoksi sille, jolle se on osoitettu, tai vaatimukseen vastaamiselle säädetyn määräajan päättymispäivästä, kun valitus koskee 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vaatimuksen hylkäävää implisiittistä päätöstä.

11. Koska Simon ei saanut vastausta komissiolta, hän valitti 2.12.1996 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla siitä implisiittisestä päätöksestä, jolla hänen vaatimuksensa hylättiin.

12. Komissio hylkäsi valituksen 2.4.1997 tehdyllä päätöksellä, joka annettiin Simonille tiedoksi 8.4.1997.

13. Luxemburgin työoikeus katsoi 12.3.1997, ettei Simonin kannetta voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, ettei Simon ollut näyttänyt toteen, että GFS tai sen johtaja olisi ottanut hänet palvelukseensa.

Asian käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

14. Valittaja nosti 11.6.1997 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kanteen, jossa hän vaati ensimmäisen oikeusasteen

4 — Palvelussuhteen ehtojen 83 artikla.

tuomioistuinta kumoamaan komission 2.4.1997 tekemän päätöksen ja velvoittamaan komission maksamaan hänelle yhden euron suuruisen korvauksen hänelle aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä ja siitä, että komissio oli loukannut huolenpitovelvoitetta, joka sillä oli häntä kohtaan.

15. Simon väitti, että komissio oli syyllistynyt harkintavallan ja menettelyn väärinkäyttöön. Hän vetosi tämän väitteen tueksi asiassa Mulfinger [5] ja asiassa Deshormes [6] annettuihin tuomioihin, joiden mukaan yhteisö menettelee lainvastaisesti tehdessään työsopimuksen tai palvelujen suorittamista koskevan sopimuksen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti silloin, kun se valitsee sopimustien välttääkseen henkilöstösääntöjen tai muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamisen.

16. Osoittaakseen, että hänen tehtävänsä ovat olleet tässä oikeuskäytännössä [7] tarkoitetulla tavalla vakinaisia yhteisön julkishallinnon piiriin kuuluvia tehtäviä, Simon totesi seuraavaa:

i) hän hoiti jatkuvasti tehtäviään komission ergonomiaohjelmista vastuussa olevan sosiaaliasioiden pääosaston virkamiesten välittömässä alaisuudessa;

ii) hänen työnsä myötävaikutti siihen, että yksi komissiolle EHTY:n perustamissopimuksessa asetettu tavoite eli työturvallisuus hiili- ja terästeollisuudessa sekä tutkimuslaitosten välisen yhteistyön järjestäminen tätä tarkoitusta varten voitiin saavuttaa;

iii) hänen palkkauksensa, jonka komissio oli yksipuolisesti vahvistanut, osoitti, että hänen työnsä vastasi komission A 5 palkkatasolla olevan virkamiehen työtä.

Valituksenalainen tuomio

17. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (yhden tuomarin kokoonpano) hylkäsi kanteen.

18. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että 1 artiklan nojalla muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja sovelletaan ”yhteisöjen palveluk-

5 — Asia C-249/87, Mulfinger ym. v. komissio, tuomio 6.12.1989 (Kok. 1989, s. 4127).

6 — Asia 17/78, Deshormes v. komissio, tuomio 1.2.1979 (Kok. 1979, s. 189).

7 — Edellä alaviitteessä 6 mainittu asia Deshormes, tuomion 46 kohta.

sessa oleviin työsuhteisiin toimihenkilöihin". Kyseisten palvelussuhteen ehtojen 6 artiklassa säädetään, että kukin toimielin määrittää ne viranomaiset, joilla on toimivalta tehdä 1 artiklassa tarkoitettuja työsopimuksia. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä [8] seuraa, että yhteisöjen muuhun henkilöstöön kuuluvan asemaa ei voida tunnustaa henkilölle, jonka työnantajana ei ole yhteisöjen toimielin, vaan jäsenvaltion oikeusjärjestyksen alaan kuuluva oikeushenkilö, jota ei voida rinnastaa asianomaisen toimielimen hallinnolliseen yksikköön. [9] Simonin työ perustui hänen ja kyseisen valvontaelimen välillä tehtyyn työsopimukseen tai palvelusten suorittamista koskevaan sopimukseen. Nämä elimet olivat Saksan tai Luxemburgin oikeusjärjestyksen alaan kuuluvia oikeushenkilöitä, ja Simonin kanssa tehtyihin sopimuksiin sovellettiin Luxemburgin lakia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli näin ollen, että 1966—1993 ja 1.12.1994—25.10.1995 juuri nämä elimet, eikä komissio, olivat olleet Simonin työnantajia. [10]

19. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi väitteet, joiden mukaan komissio oli edellyttänyt Simonin palkkaamista ja vahvistanut hänen palkkatasonsa. Se katsoi ensinnäkin, että Simonin ja valvontaelinten välisissä sopimuksissa määrättiin ainoastaan siitä, että komission oli hyväksyttävä hänen nimityksensä, ja totesi, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tämä ei ollut peruste katsoa, että Simonin työnantajana oli pidettävä sopimuksen toisen sopimuspuolen sijasta pikemminkin yhteisön toimielintä. [11] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi toiseksi, ettei komissio ollut vahvistanut Simonin palkkausta vaan että sen oli pitänyt ainoastaan hyväksyä se. [12] Se hylkäsi myös asiaankuulumattomina väitteet, jotka perustuivat Simonin työsuhteen ja komission palveluksessa olevan väliaikaisen toimihenkilön työsuhteen välisiin yhtäläisyyksiin ja siihen, miten Luxemburgin työoikeus oli ratkaissut asian. [13]

20. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lopuksi, etteivät asiassa Mulfinger [14] ja Deshormes [15] annetut tuomiot olleet harkintavallan väärinkäyttöä koskevan väitteen kannalta merkityksellisiä, koska kyseiset asiat koskivat sopimuksia, jotka työntekijä oli tehnyt itsensä komission kanssa. Koska komissio ei ollut Simonin työsopimusten sopimuspuoli, se ei voinut olla syyllistynyt harkintavallan tai menettelyn väärinkäyttöön tässä yhteydessä. [16]

8 — Yhdistetyt asiat 87/77, 130/77, 22/83, 9/84 ja 10/84, Salerno ym. v. komissio ja neuvosto, tuomio 11.7.1985 (Kok. 1985, s. 2523) ja asia 286/83, Alexis ym. v. komissio, tuomio 13.7.1989 (Kok. 1989, s. 2445).

9 — Valituksenalaisen tuomion 37 ja 38 kohta.

10 — Tuomion 40—42 kohta.

11 — Valituksenalaisen tuomion 43 kohta, jossa viitataan alaviitteessä 8 mainitussa asiassa Salerno annetun tuomion 43 kohtaan.

12 — Valituksenalaisen tuomion 43 kohta.

13 — Tuomion 43—35 kohta.

14 — Mainittu edellä alaviitteessä 5.

15 — Mainittu edellä alaviitteessä 6.

16 — Tuomion 46—49 kohta.

21. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi näin ollen kumoamiskanteen.

Valitus

22. Valituksessaan Simon vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion

— kumoaa komission 2.4.1997 tekemän päätöksen

— toteaa, että Simon on suorittanut 15.5.1966—25.10.1995 tarjoamansa palvelut komission väliaikaisena toimihenkilönä

— velvoittaa komission korvaamaan molemmissa oikeusasteissa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

23. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— jättää valituksen tutkimatta, koska siinä kyseenalaistetaan se, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määrittänyt tosiseikaston, ja koska siinä pyydetään yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan jotain sellaista, jota yhteisöjen tuomioistuimella ei muutoksenhakuasioissa ole toimivaltaa todeta ja jota joka tapauksessa ei ole vaadittu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

— toissijaisesti hylkää valituksen perusteettomana

— tai toissijaisesti siinä tapauksessa, että yhteisöjen tuomioistuin "päättää vastoin kaikkia odotuksia" ja kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion, palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen

— velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tiivistelmä asianosaisten väitteistä ja niiden perusteluista

24. Valituksesta ilmenee, vaikkei asia ole täysin selvä, että Simon esittää kaksi pää-

asiallista väitettä osoittaakseen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, ettei komissio ollut käyttänyt väärin harkintavaltaansa, ja että kyseinen toteamus on näin ollen kumottava.

25. Simon väittää ensinnäkin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen hylätessään hänen harkintavallan väärinkäyttöä koskevan väitteensä sillä perusteella, että hän oli suorittanut työnsä kolmansien osapuolien kanssa tehtyjen työsopimusten perusteella. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tämän sijaan tarkastella komission ja eri valvontaelinten välillä tehtyjen sopimusten lainmukaisuutta.

26. Tätä taustaa vasten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia se, mihin komissio todellisuudessa pyrki antaessaan Bureaun virallisen hallinnon sellaisten valvontaelinten tehtäväksi, joilla ei ollut yleisesti tunnustettua erityispätevyyttä yhteisöjen ohjelmien johtamiseen tai asianomaisilta erityisaloilta. Valvontaelinten tarkoitus oli ainoastaan, kuten jo niiden nimi antaa ymmärtää, valvoa yksikköä, jonka yhteisöjen ylemmän tason virkamiehet olivat perustaneet ja jota ne johtivat siten, että yhteisö voisi täyttää EHTY 55 artiklan mukaiset velvoitteensa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole kuitenkaan tutkinut kaikkia sille esitettyjä todisteita todetakseen, voitiinko niitä pitää riittävän objektiivisena, asiaankuuluvana ja yhtäpitävänä näyttönä siitä, että turvautuessaan valvontaelimiin komission ainoana tarkoituksena oli rahoittaa Bureaun toiminta ja erityisesti maksaa sen työntekijöiden palkat eikä, kuten komissio on väittänyt, täyttää sille EHTY 55 artiklassa asetettu tiedonanto- ja yhteensovittamisvelvollisuus. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole valittajan mukaan arvioinut myöskään asianmukaisesti komission esittämää näyttöä, jolla pyrittiin perustelemaan komission oikeus puuttua Bureaun hallinnolliseen ja taloudelliseen johtamiseen.

27. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt lisäksi arvioida niitä tehtäviä, joita valvontaelimet itse asiassa hoitivat komission puolesta, nimittäin taloudellista vastuuta toimiston johtamisesta komission käytettäväksi antamien varojen rajoissa ja velvollisuutta nimittää Bureaun johtaja ja korkeintaan kaksi avustajaa.

28. Valittaja väittää toiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia yhtäältä Simonin ja valvontaelinten ja toisaalta Simonin ja komission välisen suhteen luonne. Sen olisi erityisesti pitänyt arvioida sitä, oliko työnantajan ja työntekijän välisestä alaisuussuhteesta kyse todellisuudessa juuri hänen ja valvontaelinten vai hänen ja komission välillä, sekä sitä, oliko Simonin työ luettava perustamissopimuksessa toimielimille asetettujen yhteisön julkishallinnon vakinaisten tehtävien piiriin.

29. Komissio väittää, ettei valitusperustetta, jossa kyseenalaistetaan ne tosiseikkoja koskevat toteamukset, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei kyse ollut harkintavallan väärinkäytöstä, voida ottaa tutkittavaksi. [17] Vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin onkin velvollinen ottamaan kantaa kaikkiin sille esitettyihin kanneperusteisiin, sen ei kuitenkaan missään tapauksessa tarvitse ottaa yksilöllisesti kantaa jokaiseen näyttönä esitettyyn tosiasiaseikkaan. Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee selvästi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut harkintavallan väärinkäyttöä koskevaa kanneperustetta ottamalla huomioon kaikki sille esitetyt todisteet. Näin ollen on riittävää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on selkeästi ja yksiselitteisesti selvittänyt, kuten se yksityiskohtaisesti teki tuomion 43—51 kohdassa, minkä vuoksi se on hylännyt kyseisen kanneperusteen.

Tutkittavaksi ottaminen

30. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan mukaan yhteisöjen tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin, ja muutoksenhaun perusteena voi olla muun muassa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikkominen.

31. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 113 artiklan mukaan valituksessa voidaan vaatia yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen kumoamista kokonaan tai osittain ja siinä voidaan vaatia ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyjen vaatimusten hyväksymistä kokonaan tai osittain. Siinä ei voida vaatia uusien vaatimusten hyväksymistä, eikä valituksessa voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta siitä, mikä se oli yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

32. Simon vaati ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa

i) komission 2.4.1997 tekemän päätöksen kumoamista,

ii) vertauskuvallisen yhden euron suuruisen vahingonkorvauksen maksamista ja

iii) oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

33. Nyt vireillä olevassa muutoksenhaussa Simon vaatii

i) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion kumoamista,

ii) komission 2.4.1997 tekemän päätöksen kumoamista,

iii) sen toteamista, että hän on suorittanut 15.5.1966—25.10.1995 tarjoamansa

17 — Asia C-18/91 P, V v. parlamentti, tuomio 19.6.1992 (Kok. 1992, s. I-3997, 44 kohta).

palvelut komission väliaikaisena toimihenkilönä, ja

iv) oikeudenkäyntikulujen korvaamista.

34. Komission väite, jonka mukaan Simonin esittämää toteamista koskevaa vaatimusta ei voida ottaa tutkittavaksi, on mielestäni perusteltu, koska tällaista toteamusta ei ole vaadittu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

35. Komissio väittää myös, ettei valitusta voida ottaa tutkittavaksi sillä perusteella, että siinä kyseenalaistetaan se, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määritellyt ratkaisun perustaksi asetetun tosiseikaston.

36. On totta, ettei yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa muutoksenhaun yhteydessä sitä, miten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut tosiseikastoa. Toisaalta tosiseikaston arvioinnin ja toisaalta sen, että varmistetaan, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole vääristänyt selvitysaineistoa ja että se on määrittänyt asianmukaisesti tosiseikkojen oikeudellisen luonteen ja tehnyt niistä oikeat oikeudelliset johtopäätökset, välinen ero on hyvin pieni. Viimeksi mainitut arvioinnit kuuluvat yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan valitusasioissa. [18]

18 — Asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok 1994, s. I-1981, 49 kohta).

37. Tämän perusteella katson, että valitus voidaan periaatteessa ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin siinä vaaditaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion ja komission 2.4.1997 tekemän päätöksen kumoamista.

Asiakysymys

38. Simonin ensimmäinen väite koskee sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia komission ja eri valvontaelinten välillä tehtyjen sopimusten lainmukaisuus. Sen olisi erityisesti pitänyt tutkia sitä, mihin komissio todellisuudessa pyrki turvautuessaan tällaisiin elimiin, ja sen olisi pitänyt arvioida niitä tehtäviä, joita kyseiset elimet itse asiassa hoitivat.

39. Simonin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle jättämästä kanteesta ilmenee — vaikka näiden vaatimusten tarkka merkitys ei valitettavasti olekaan täysin selvä — että Simonin pääasiallinen kanneperuste ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa koski sitä, että hänen ja valvontaelinten väliset sopimukset, joita kutsuttiin työsopimuksiksi tai palvelujen tarjoamista koskeviksi sopimuksiksi, olivat lainvastaisia. Kantaja ei sitä vastoin ole esittänyt mitään selvää väitettä siitä, että komission ja valvontaelinten väliset sopimukset olisivat olleet lainvastaisia. Näin

ollen on mielestäni täysin ymmärrettävää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätteli tämän perusteella, että kanteessa riitautettiin juuri Simonin ja valvontaelinten välillä tehtyjen sopimusten lainmukaisuus.

40. Tuomiossaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi Simonin väitteen osalta, että yhteisöjen toimielimet toimivat lainvastaisesti tehdessään työsopimuksen tai palvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen, johon sovelletaan jonkun jäsenvaltion lakia, jos kyseinen toimielin ei valinnut sopimustietä yksikön tarpeiden perusteella vaan välttääkseen henkilöstösääntöjen tai muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamisen.[19] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin otti tähän väitteeseen nimenomaisesti kantaa toteamalla yhteisöjen tuomioistuimen katsoneen, että komissio syyllistyy menettelyn väärinkäyttöön, jos se ei vahvista sellaisella sopimuksella, johon sovelletaan jonkun jäsenvaltion lakia, palvelukseen otetun henkilön työsuhteen ehtoja yksikön tarpeiden perusteella vaan välttääkseen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamisen.[20] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi tämän jälkeen mielestäni perustellusti, että kyseistä oikeuskäytäntöä ei voitu soveltaa sen käsiteltävänä olevaan asiaan nimenomaan sen vuoksi, ettei komissio ollut kyseessä olevien sopimusten sopimuspuoli eikä se ollut näin ollen voinut käyttää tässä yhteydessä väärin harkintavaltaansa.[21]

41. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ei väitetty erikseen, että komissio oli menetellyt lainvastaisesti turvautuessaan valvontaelimiin, ei ole mikään ihmekään, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole tutkinut tätä kysymystä. Koska tämä väite on esitetty ensimmäistä kertaa vasta yhteisöjen tuomioistuimessa ja koska yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätään, ettei valituksessa voida muuttaa oikeudenkäynnin kohdetta,[22] Simonin ensimmäinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

42. Simonin toisen valitusperusteen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt tutkia ensinnäkin hänen ja valvontaelinten ja toiseksi hänen ja komission välisten suhteiden luonne. Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuitenkin huolellisesti tarkastellut näitä suhteita tuomionsa 43 ja 44 kohdassa ja ollut lisäksi oikeassa katsoessaan, että tähän väitteeseen löytyy vastaus asiassa Salerno annetusta tuomiosta.[23] Simonin toinen valitusperuste on näin ollen perusteeton.

43. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin katsoisikin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota voidaan arvostella jommallakummalla Simonin esittämällä perusteella, tämä ei merkitse kuitenkaan välttämättä sitä, että tuomio olisi kumottava.

19 — Tuomion 25 kohta.

20 — Asia 123/84, Klein v. komissio, tuomio 20.6.1985 (Kok. 1985, s. 1907, 24 kohta), johon viitataan valituksenalaisen tuomion 46 kohdassa.

21 — Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion 46—48 kohta.

22 — 113 artikla, joka on esitetty edellä 31 kohdassa.

23 — Mainittu alaviitteessä 8.

44. Simon näet väittää, että hänelle on aiheutunut vahinkoa siitä, että hän on ollut useiden eri valvontaelinten palveluksessa useiden eri työsopimusten tai palvelujen tarjoamista koskevien sopimusten perusteella toukokuun 1966 ja lokakuun 1995 välisenä aikana, vaikka hänet olisi pitänyt ottaa palvelukseen komission väliaikaisena toimihenkilönä. Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyistä asiakirjoista ilmenee, että hän otti asian esille komissiossa ensimmäistä kertaa kesäkuussa 1996. Vaikka henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan mukaiselle päätöksen tekemistä koskevalle vaatimukselle ei olekaan asetettu määräaikaa, 90 artiklan 2 kohdan mukaan vaatimuksen esittäjän on tehtävä valitus hänelle vastaisesta päätöksestä kolmen kuukauden kuluessa. Voi olla, että yhteisöjen tuomioistuin nostaa tai sen olisi nostettava omasta aloitteestaan esiin kysymys siitä, oliko Simonilla oikeus riitauttaa sellaiset työsopimukset, jotka palaavat ajassa taaksepäin siitä, kun valitus on tehty, jopa yli 30 vuotta. On huomattava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on hiljattain hylännyt kahden komission palveluksessa olleen ylimääräisen toimihenkilön nostamat kanteet, joissa vaadittiin, että heidät olisi katsottava takautuvasti väliaikaisiksi toimihenkilöiksi, sillä perusteella, että vaatimukset oli esitetty liian myöhään, koska niitä ei ollut tehty kolmen kuukauden kuluessa siitä kun sopimussuhteet komission kanssa olivat alkaneet. [24]

45. Huomauttaisin lopuksi, että vaikka tätä koskeva kysymys esitettiinkin suullisessa käsittelyssä Simonin asianajajalle, ei ole selvää, mitä hyötyä Simon kuvittelee saavansa siitä, että komission 2.4.1997 tekemä päätös kumottaisiin.

46. Vaikka komissio päättäisikin, että Simonin on katsottava työskennelleen kyseessä olevana ajanjaksona väliaikaisena toimihenkilönä, ei ole kuitenkaan selvää, mitkä ovat ne käytännön seuraukset, joita Simonille voi tästä päätöksestä aiheutua. Simon ei ilmeisestikään ole väittänyt, että hänelle olisi väliaikaisena toimihenkilönä maksettu enemmän palkkaa. Hän näyttää sitä vastoin vetoavan siihen, että hänelle on maksettu samaa palkkaa kuin komission palkkaluokkaan A 5 kuuluvalle virkamiehelle, perustellakseen vaatimustaan siitä, että hänet on katsottava väliaikaiseksi toimihenkilöksi. Hän ei hae ilmeisesti myöskään taloudellista korvausta. Vaikka hänen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostamassaan kanteessa vaadittiinkin vahingonkorvausta, vaadittu summa oli kuitenkin vertauskuvallisesti vain yksi euro, eikä hän ole hakenut yhteisöjen tuomioistuimessa muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen hylätä kyseinen vaatimus. Suullisessa käsittelyssä todettiin tämän lisäksi, että kyseessä olevana ajanjaksona Simon maksoi sosiaaliturvamaksut Luxemburgille. Hän on näin ollen todennäköisesti tämän perusteella oikeutettu saamaan sosiaaliturvaetuudet ja otaksuttavasti myös eläkkeen. Vaikka Simonilla olisi sen perusteella, että hänen todettaisiin takautuvasti olleen väliaikainen toimihenkilö, periaatteessa oikeus yhteisön järjestelmän mukaiseen eläkkeeseen tai sairasvakuutukseen, kaikki tällaiset vaatimukset ovat kuitenkin käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät olosuhteet huomioon ottaen erittäin ongelmallisia, koska tämä edellyttäisi niiden ajanjaksojen osalta, jolloin hän oli jo vakuutettu Luxemburgin eläke- ja sairausvakuutusjärjestelmän mukaan, taannehtivien maksujen suorittamista asianomaisiin eläke- ja sairausvakuutuskassoihin.

24 — Asia T-375/00, Danielle Dubigh ja Tamara Zaur-Gora v. komissio, määräys 6.7.2001 (Kok. H. 2001, s. I-A-159, s. II-733). Ks. myös vastaavasti asia T-192/99, Dunnet ym. v. Euroopan investointipankki, tuomio 6.3.2001, 48—54 kohta.

Ratkaisuehdotus

47. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin

1) hylkää valituksen

2) velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.